

правового встановлення процесуального порядку здійснення конкретних управлінських дій. Передбачити всі проблемні ситуації у законодавчих актах неможливо. Неврегульованість адміністративних процедур досить відчутно виявляється у практиці бюджетного процесу. Способи вдосконалення форм управління публічними фінансами: 1) прийняття Адміністративно-процедурного кодексу України або закону про адміністративну процедуру та закону про нормативно-правові акти сприятиме створенню єдиного простору адміністративно-правового регулювання управління публічними фінансами; 2) комплексне врегулювання такої правової форми управління, як «адміністрування». Це стало можливим через те, що більшість виконуваних дій суб'єктів (що визначені законом або підзаконним актом як «адміністрування») мають загальні ознаки; 3) законодавче визначення поняття бюджетного адміністрування.

Література

1. Sabino Cassese. New paths for administrative law: A manifesto // International Jnl of Constitutional Law Volume 10, Issue 3. Pp. 603–613.
2. Административное право: учебник / Д.Н. Бахрах, Б.В. Россинский, Ю.Н. Стариков. – 3-е изд., пересмотр. и доп. – М.: Норма, 2007. – 816 с.
3. Рихтер И., Шупперт Г.Ф. Судебная практика по административному праву: учеб. пособие / Пер. с нем. – М., 2000. – С. 135–492.
4. Про затвердження Порядку адміністрування єдиного веб-порталу використання публічних коштів: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.09.2015 р. №694 // Офіц. вісник України. – 2015. – №74. – Ст. 2448.
5. Про відкритість використання публічних коштів: Закон України від 11.02.2015 р. №183-VIII // Офіц. вісник України. – 2015. – №18. – Ст. 476.

УДК 347.822.42(043.2)

Юринець Ю.Л., д.ю.н., доцент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ІНФОРМАЦІЙНЕ РОЗУМІННЯ КУЛЬТУРИ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН

У даній доповіді знаходить розвиток інформаційне розуміння культури, відповідно до якого простежується зв'язок відносин у сфері культури, з одного боку, та у сфері інформації, з іншого боку, – на теоретичному рівні (у процесі антропогенезу результатом культурної роботи є створення, обробка, засвоєння, поширення та передача інформації, яка має небіологічну, позагенетичну природу), у нормативному регулюванні («класичні» інформаційні види діяльності розглядаються як сфера культури; «класичні» види діяльності у сфері

культури розглядаються як сфера інформаційної діяльності; інформаційна діяльність як чинник створення, збереження й поширення культурних надбань та доступу до культури; універсальні, в основних рисах, принципи правового регулювання інформаційної та культурної діяльності та у практичній діяльності (інформатизація механізмів поширення культури – дротовими або бездротовими, включаючи супутникові, засобами зв'язку, зокрема телебачення; переведення літературних, музичних, театральних творів, творів образотворчого мистецтва, архівних документів у електронно-цифровий вигляд та поширення їх на магнітних носіях та через мережу Інтернет тощо).

У теоретичному розрізі, виходячи з принципу еволюціонізму, слід визнати, що інформаційний обмін між особинами (біокомунікація) відбувається ще у долюдський період. Так, проф. М.П. Наумов констатує наявність спілкування між особинами одного або різних видів, що встановлюється за допомогою вироблених ними сигналів (хімічних, механічних, оптичних, акустичних, електричних), які сприймаються відповідними рецепторами тварин: органами зору, слуху, нюху, смаку тощо [1]. Втім, як зазначає Л. Уайт, у ході еволюції приматів людина з'явилася тоді, коли отримала розвиток і знайшла собі вираз її здатність до символізації, звідки і впливає здатність продукувати культуру [2, с. 51]. Культура являє собою особливий, принципово новий і незрівнянно багатший за своїми можливостями, тип інформаційного процесу, якого не знає природа. За висловом Ю.М. Лотмана [3], «культура є пристрій, який виробляє інформацію... культура, спираючись на ресурси навколишнього світу, перетворює не-інформацію в інформацію».

Об'єктивність зв'язків відносин у сфері культури, з одного боку, та відносин у сфері інформації, з іншого боку, породжує відповідні взаємозв'язки на рівні адміністративно-правового регулювання цих відносин:

а) «класичні» інформаційні види діяльності розглядаються як сфера культури. Згідно п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону України (далі – ЗУ) «Про культуру», діяльність у сфері культури (культурна діяльність) – творча, господарська, наукова, бібліотечна, **інформаційна**, музейна, освітня, культурно-дозвілєва та розважальна діяльність...

б) «класичні» види діяльності у сфері культури розглядаються як сфера інформаційної діяльності. Так, Л.П. Коваленко [4], А.І. Марущак [4] у системі інформаційного права розглядають бібліотечну діяльність [4, с. 15, 21; 4, с. 233-250], архівну діяльність [4, с. 15-16, 21; 4, с. 251-274], діяльність у сфері телебачення, радіомовлення та кінематографії [4, с. 275-306]. Відповідно до ЗУ «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформаційного телерадіопростору України», сфера кінематографії віднесена до системи правового регулювання інформаційного телерадіопростору України.

в) інформаційна діяльність як чинник створення, збереження й поширення культурних надбань та доступу до культури. У ч. 3 ст. 2 ЗУ «Про культуру» встановлюється, що забезпечення реалізації і захисту конституційних прав громадян України у сфері культури включає, зокрема, доступ до культурних цінностей, культурної спадщини **та інформації про них**. У ч. 2 ст. 2 цього закону встановлюється, що сферою регулювання законодавством про культуру є діяльність, основною метою якої є створення, збереження, розповсюдження і використання культурних цінностей, культурної спадщини та культурних благ.

г) універсальні принципи правового регулювання інформаційної та культурної діяльності, – в основних рисах: свобода самовираження, обґрунтованість обмежень цієї свободи, доступність, гуманізм. Так, у рішенні Європейського Суду з прав людини у справі «Мюллер та ін. проти Швейцарії» визнано, що ст. 10 Конвенції 1950 р., хоча прямо не зазначає, що свобода мистецького вираження належить до сфери її дії, але, з іншого боку, вона не розмежовує різні форми вираження поглядів і тому включає свободу мистецького вираження. Водночас, на цю свободу можуть поширюватися і обмеження, передбачені ч. 2 ст. 10 Конвенції.

Зв'язок відносин у сфері культури, з одного боку, та у сфері інформації, з іншого боку, простежується також у практичній діяльності. Зазначене проявляється, перш за все, у тому, що доступ широких мас до культурних надбань здійснюється не тільки «класичними» методами, притаманними тій чи іншій галузі культури, але й за рахунок інформаційних технологій.

Література

1. Наумов Н.П. Общение животных / Н.П. Наумов // Стаття в Большой Советской Энциклопедии: Электронная версия [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bse.sci-lib.com/article083340.html>
2. Уайт Л. Избранное: эволюция культуры / Л. Уайт; пер. с англ. – М.: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2004. – 1064 с.
3. Лотман Ю.М. Избранные статьи в трех томах. – Т. 1 Статьи по семиотике и топологии культуры / Ю.М. Лотман. – Библиотека Гумер. Культурология [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Lotm/intro.php
4. Коваленко Л.П. Інформаційне право України: проблеми становлення та розвитку: автореф. дис... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.07 / Л.П. Коваленко. – Х., 2014. – 31 с.
5. Марущак А.І. Інформаційне право України: підручник / А.І. Марущак. – К.: Дакор, 2011. – 456 с.